

andre værdifulde Indrømmelser til den Paagjældende. Ja, jeg kan ikke se rettere end, at denne Straf er af en saadan Bessaffenhed, at den maa være opværende for Enhver. Det er en saa umenneskelig og saa uærdig Straf for en Soldat, at han paa denne Maade bliver lænket som en Hund i et Loug eller en Kjæde, som er en Alen lang, og der at skulle blive staaende i 5 eller 10 Dage; det forekommer mig at være et saadant Toppunkt af Vanære overfor Mennesker, at jeg paa ingen Maade kan være med til den Slags Tortur (Kjær: Svad er Krumslutning?) Jeg veed ikke, om det ærede Medlem har ligget krum; han har jo været i Tjenesten, saa at han kjender det maaste bedre, end jeg (Kjær: Nei jeg gjør ikke, jeg har ikke opført mig saa slet, at jeg kjender dertil). Saa haaber jeg, at det ærede Medlem vil fortsætte den gode Opsjælf ogsaa her. Den Straf vil det altsaa ikke lykkes de ærede Medlemmer, som jeg har nævnt, at faae Nogen til at tro, er en human Straf, en rimelig Straf at anvende i et Land, hvor man har almindelig Værnepligt. De ærede Herrer kunne nok saameget gjøre sig Umage for at fremstille for os, at det er egentlig en Straf, der, som den ærede Ordfører f. Ex. sagde, langt maatte foretrækkes for Vand- og Brød-Straf, medens det ærede Medlem for Nalborg Amts 2den Valgkreds sagde, at den nærmest maatte betragtes som en koncentreret Vagtarrest, hvori der ikke var noget Vanærende, men de Herrer ville ikke faae Nogen til at tro det, og de Herrer tro heller ikke selv derpaa (Modsigelse). Nei de tro det ikke selv, og jeg har i selve deres Betænkning et Indicium derved. Der staar nemlig, at denne Straf ikke nærmest sigter til at udøve nogen Slags legemlig Lidelse, men er rettet mod den Paagjældendes Ære (Stemmer: Det staar der ikke!) Nei, det er sandt, det have de ærede Medlemmer jo rettet, det var i et Udcast til Betænkningen, det stod; men uagtet de ærede Medlemmer altsaa have rettet denne Udtalelse i Betænkningen, forandrer ikke dette selve Straffens Karakter; selve Straffen bliver alligevel for den almindelige Opsfattelse en i højeste Maade vanærende og for Mennesker uærdig Straf. Jeg tror, at, dersom de ærede Herrer selv havde tilbragt 5 eller 10 Dage og Nætter paa et Sted, som var beskyttet mod Vind og Veir, i en Lænke paa en Alens Længde, vilde de ikke have den samme Sympathi og Begeistring for denne Straf, som de nu have. Dertil kommer, at der ogsaa er Forskiel paa det Sted og den Situation, hvor denne Straf anvendes. Jeg kunde forstaa, at den anvendes ombord, navnlig under Krigsforhold. Ombord stiller det sig saaledes, at der er større Kammeratskab mellem de Paagjældende, der er større Gemyllighed. En saadan Straf, som i den offentlige Mening overfor andre Mennesker absolut maa have den yderste Grad af vanærende Karakter, kunde jeg tænke mig

under saadanne Forhold ombord mellem Kammerater kunde opfattes saaledes, at det var mere den komiske Side, der traadte i Forgrunden, end den vanærende. Men Forholdet er jo ganske anderledes ved Hæren. Der medfører dels Antallet af dem, der skulle være Kammerater, dels Forholdene, at Straffen paa ingen Maade kan have den gemyllige eller blot komiske Karakter. Nei, den vil faae Karakteren af en yderlig vanærende Straf, af en utaalelig Straf. Dertil kommer, at dens Anvendelse paa ingen Maade er indskrænket til blot at foregaa indenfor Kammeraternes Kreds, slet ikke. Denne Straf kan, som det fremgaar tydelig nok af selve Ordene, ogsaa anvendes under aaben Himmel. Der staar, at den skal anvendes paa et, saavidt muligt, asspærret Sted, altsaa, Stedet behøver ikke engang at være asspærret, og paa et Sted, der er beskyttet mod Vind og Veir, det kan altsaa meget godt være under aaben Himmel. Fremdeles ser jeg af Betænkningen, at det Mindretal, jeg nærmest slutter mig til, har været i nogen Tvivl om, hvorvidt den kan anvendes om Natten. Det synes jeg ikke, at der kan være Tvivl om efter Redaktionen. Der staar, at der ombord i Krigsskibe gives den, der har Arrest i Væien, Kjøielæder for Natten — altsaa paa Landjorden skal han formodentlig ligge paa den bare Jord; idetmindste staar der ikke Noget om, at der i Land skal gives Kjøielæder eller Sengklæder om Natten. Det vilde derfor vist være heldigt at faae en Bestemmelse om, hvorledes det skal gaa om Natten, naar det er i Land; men aldeles klart er det, at denne Straf skal udstaa baade Dag og Nat, henholdsvis i 5 eller 10 Dage. Det forekommer mig, at det er en meget haard, og, hvad der er endnu værre, en i høj Grad vanærende og uærdig Straf. Men dermed er det ikke færdigt endnu. De Herrer, der ere blemne enige om dette Forslag, nævnes ikke med at lade den idømme ved Dom efter foregaaende Spøgsmaal, Proces og Forsvar. Nei, de ere gaaede saa vidt, at de have optaget denne Straf i § 200 i Rækken af de arbitrære Straffe, som kunne idømmes uden foregaaende Proces og Dom. Det forekommer mig dog at være at drive Indrømmelserne til de kommanderende Kræfter til en Yderlighed, som der er al god Grund til at protestere imod; i den Grad skulde de dog ikke have ladet al Kommando tage fra sig.

Dette er det første og vigtigste Punkt, hvori jeg bestemt maa være af en anden Mening end Flextallet; men ogsaa Forslaget om den Værbødhed, der skal vises de militære Overordnede, og som endog skal udstrækkes til, hvor disse ere civile, tror jeg er en meget farlig, en meget uheldig og høist overflødig Bestemmelse. Jeg tror ikke, at der er nogenjombestemt Nødvendighed for, at de militære Befalingsmænd, naar de ikke ikke møde som saadanne, men som Civilister, skulle kunne kræve af de underordnede Wi-